

<p>Nazwa projektu Uchwała Rady Ministrów w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Wiodące: MPiPS, Współpracujące:</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Małgorzata Marcińska – Podsekretarz Stanu w MPiPS</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Katarzyna Hołownia, tel. 22 529 06 64 Aleksandra Brodzka-Jędrzejczak, tel. 22 529 06 69 Magdalena Kolega, tel. 22 529 06 83</p>	<p>Data sporządzenia 23 maja 2014 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Nr w wykazie prac Rady Ministrów ID152</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Uchwała ma na celu wsparcie rodzin wielodzietnych i promowania rozwoju takiego modelu rodzicielstwa. Oprócz bezpośredniego wsparcia rodzin, istotne jest również kreowanie pozytywnego wizerunku wielodzietności. Podejmowane działania mają na celu umacnianie oraz wspieranie funkcji rodziny wielodzietnej oraz zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Program wprowadzi dla rodzin wielodzietnych uprawnienia, w tym zniżki za wstęp do instytucji podległych właściwym ministrom. Proponuje się wprowadzenie Karty, która będzie dokumentem identyfikującym członka rodziny wielodzietnej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

We Francji tego typu mechanizm funkcjonuje już od 1921 r. i w pierwszej kolejności przyznawał rodzinom wielodzietnym zniżki na bilety kolejowe. Obecnie karta jest ważna przez trzy lata. Rząd francuski jedynie częściowo finansuje koszty związane z udzielaniem zniżek rodzinom wielodzietnym. Na skutek zaangażowania rządu francuskiego nastąpiło duże zaangażowanie sektora komercyjnego.

Źródło: fragment ekspertyzy pt. Propozycja wprowadzenia Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. Łukasz Hardt (str.7). Więcej informacji o karcie francuskiej dostępnych jest na <http://vosdroits.service-public.fr/F15292.xhtml>

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Rodziny wielodzietne	3,4 mln osób 626,8 tys. rodzin z 3 i więcej dzieci do 24 r.ż. na utrzymaniu	GUS- NSP 2011	Umożliwienie korzystania z uprawnień (zniżek oraz innych dóbr i usług) na poziomie ogólnokrajowym oferowanych przez instytucje podległe właściwym ministrom oraz podmioty inne niż instytucje podległe właściwym ministrom.

			Wykazy z uprawnieniami prowadził będzie minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został przygotowany przy współpracy z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, które wprowadziły na swoim terenie kartę dużej rodziny, a także przedstawicielami resortów, Prezydenta RP i organizacji pozarządowej Związek Dużych Rodzin Trzy Plus. Projekt uchwały został przesłany na podstawie art. 8 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 90, poz. 759) do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, a także do konsultacji z następującymi partnerami społecznymi:

- 1) na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.):
  - a) Forum Związków Zawodowych,
  - b) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
  - c) NSZZ „Solidarność”;
- 2) na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.):
  - a) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) Konfederacją Lewiatan,
  - c) Związkiem Rzemiosła Polskiego,
  - d) Związkiem Pracodawców Business Centre Club.

Projekt uchwały był przedmiotem obrad Zespołu do spraw Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, który został upoważniony przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego do wydania wiążącej opinii. Zespół na posiedzeniu w dniu 13 marca 2014 r. wydał pozytywną opinię odnośnie projektu.

W trakcie konsultacji społecznych uwagi zgłosiło Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Wiceprzewodnicząca Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Prezydent Konfederacji Lewiatan oraz Przewodniczący Forum Związków Zawodowych. Uwzględnione zostały uwagi zgodne z celem projektowanej regulacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	2,24	2,24	2,24	2,24	2,24	2,24	2,24	2,24	2,24	2,24	22,40
budżet państwa	0	2,24	2,24	2,24	2,24	2,24	2,24	2,24	2,24	2,24	2,24	22,40
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	15,95	20,07	4,39	4,39	4,39	4,39	4,39	4,39	4,39	4,39	4,39	75,53
budżet państwa	15,95	20,07	4,39	4,39	4,39	4,39	4,39	4,39	4,39	4,39	4,39	75,53
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	15,95	17,83	2,15	2,15	2,15	2,15	2,15	2,15	2,15	2,15	2,15	53,13
budżet państwa	15,95	17,83	2,15	2,15	2,15	2,15	2,15	2,15	2,15	2,15	2,15	53,13
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	<p>Planuje się, że program, w tym zadania realizowane przez gminy, będzie finansowany ze środków budżetu państwa. Do szacunku wydatków w gminach przyjęto następujące założenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obsługa wniosku realizowana od 16 czerwca br. - przeciętna liczba osób w rodzinie -5,4; przeciętnie 45 min. głównie na rodzinę, tj.: przyjęcie wniosku, analiza dokumentów wymaganych przy ubieganiu się o objęcie programem, wprowadzenie danych członków rodziny do arkusza kalkulacyjnego/rejestru (ok. 20 zmiennych dla osoby), udzielenie informacji na temat zasad przyznawania Karty, odesłanie w celu uzupełnienia dokumentów / obsługa ponownie, decyzja administracyjna w przypadku odmowy, obowiązki sprawozdawcze, - koszt osobowy obsługi jednego wniosku – 8,93 zł (2 000 zł brutto (minimalne wynagrodzenie z kosztami pracodawcy) /168 h/ 60 min x 45 min), - koszt osobowy obsługi jednego wniosku o duplikat – 10% zwykłego wniosku – 10% x 8,93 zł = 0,89 zł (10% x 2 000 zł brutto (minimalne wynagrodzenie z kosztami pracodawcy) /168 h/ 60 min x 45 min), - koszt osobowy obsługi jednego wniosku w związku z urodzeniem dziecka w rodzinie będącej w systemie – 20% zwykłego wniosku – 20% x 8,93 zł = 1,79 zł (20% x 2 000 zł brutto (minimalne wynagrodzenie z kosztami pracodawcy) /168 h/ 60 min x 45 min). <p>Koszt wydruku centralnego za jedną Kartę wynosi 7,87 zł brutto. Będzie on finansowany</p>											

ze środków budżetu państwa.

Koszt uprawnień udzielonych przez instytucje podległe właściwym ministrom finansowane będą z budżetów tych jednostek lub budżetów dysponentów właściwych części budżetowych.

Koszt koordynacji programu przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego oraz koszt zawierania umów z podmiotami przystępującymi do programu, innymi niż instytucje zgłoszone przez właściwych ministrów (umowy zawierać będzie minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewoda na podstawie porozumienia zawartego z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego lub organizacja pozarządowa na podstawie zlecenia ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego) będzie finansowany ze środków budżetu państwa.

WYDATKI

Szacuje się, że wprowadzenie w 2014 r. Karty będzie wiązać się ze wzrostem wydatków budżetu państwa w pierwszym roku funkcjonowania rządowego programu dla rodzin wielodzietnych o **ok. 15,95 mln zł**, z tego:

- 1) **ok. 10,19 mln zł** w związku z wydrukiem centralnym (7,87 zł brutto x 1,3 mln Kart; 200 tys. Kart/m-sc);
- 2) **ok. 5,45 mln zł** w związku z osobową obsługą przyjmowania wniosków (610,5 tys. wniosków x 8,93 zł) przyjęto poziom wynagrodzenia pracownika zajmującego się realizacją zadania na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę powiększonego o koszty pracodawcy;
- 3) **ok. 0,31 mln zł** w związku z realizacją przez wojewodów zadań wynikających z programu tj. możliwością zawierania umów przez wojewodów oraz przekazywaniem przez wojewodów zbiorczego sprawozdania ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, a także w związku z możliwością zlecenia organizacjom pozarządowym zawierania umów (3 tys. zł na realizację zadania x 16 jednostek realizujących zadania na poziomie wojewódzkim x 6,5 m-cy).

Planuje się, że w 2014 r. koszty programu będą finansowane ze środków budżetu państwa ujętych w ustawie budżetowej na 2014 r. w rezerwie celowej poz. 25 – *Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej oraz na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej (w tym zasiłki stałe)*.

W 2015 wydatki budżetu państwa wyniosą **ok. 20,07 mln zł**, z tego:

- 1) **ok. 18,89 mln zł** w związku z wydrukiem centralnym (7,87 zł brutto x 2,1 mln wniosków przyjętych w ubiegłym roku i 0,3 mln Kart z bieżącego roku; 200 tys. Kart/m-sc);
- 2) **ok. 0,45 mln zł** w związku z osobową obsługą przyjmowania wniosków (16,3 tys. wniosków z roku ubiegłego x 8,93 zł + 14,1 tys. wniosków na nowych członków rodzin wielodzietnych x 1,79 zł + 255,1 tys. wniosków o duplikat x 0,89 zł + 5,7 tys. wniosków dla nowopowstałych rodzin wielodzietnych x 8,93 zł) - przyjęto poziom wynagrodzenia pracownika zajmującego się realizacją zadania na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę powiększonego o koszty pracodawcy;
- 3) **ok. 0,15 mln zł** w związku z koordynacją programu przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (2 etaty x 5 833,64 zł z kosztami pracodawcy x 13 m-cy);
- 4) **ok. 0,58 mln zł** w związku z realizacją przez wojewodów zadań wynikających z programu tj. możliwością zawierania umów przez wojewodów oraz przekazywaniem przez wojewodów zbiorczego sprawozdania ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, a także w związku z możliwością zlecenia organizacjom pozarządowym zawierania umów (3 tys. zł na realizację zadania x 16 jednostek realizujących zadania na poziomie wojewódzkim x 12 m-cy).

W latach 2016-2024 wydatki budżetu państwa wyniosą **ok. 4,39 mln zł**, z tego:

- 1) **ok. 2,36 mln zł** w związku z wydrukiem centralnym (7,87 zł brutto x 0,3 mln Kart z bieżącego roku);
- 2) **ok. 0,30 mln zł** w związku z osobową obsługą przyjmowania wniosków (14,1 tys. Wniosków na nowych członków rodzin wielodzietnych x 1,79 zł + 255,1 tys. wniosków o duplikat x 0,89 zł + 5,7 tys. wniosków dla nowopowstałych rodzin wielodzietnych x 8,93 zł) przyjęto poziom wynagrodzenia pracownika zajmującego się realizacją zadania na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę powiększonego o koszty pracodawcy;
- 3) **ok. 0,15 mln zł** w związku z koordynacją programu przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (2 etaty x 5 833,64 zł z kosztami pracodawcy x 13 m-cy);
- 4) **ok. 0,58 mln zł** w związku z realizacją przez wojewodów zadań wynikających z programu tj. możliwością zawierania umów przez wojewodów oraz przekazywaniem przez wojewodów zbiorczego sprawozdania ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, a także w związku z możliwością zlecenia organizacjom pozarządowym zawierania umów (3 tys. zł na realizację zadania x 16 jednostek realizujących zadania na poziomie wojewódzkim x 12 m-cy);
- 5) **ok. 1 mln zł** w związku z utrzymaniem systemu teleinformatycznego, za pomocą

którego wykonywane są czynności związane z realizacją programu, wytworzonego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego - projekt pt. *System ulg i bonifikat skierowanych do rodzin wielodzietnych, certyfikowany spersonalizowaną, bezpieczną Kartą Dużej Rodziny* został rozpatrzony pozytywnie przez Instytucję Pośredniczącą – Ministerstwo Gospodarki i wpisany na listę rezerwową projektów indywidualnych. Łączny koszt projektu, w tym wytworzenie systemu teleinformatycznego realizowanego w okresie maj 2014 r – listopad 2015, wyniesie 28,4 mln zł.

DOCHODY

W latach 2015-2024 dochody budżetu państwa z tytułu pobierania opłat za wydruk duplikatów Kart wyniosą **ok. 2,24 mln zł rocznie** (255,1 tys. kart x 8,76 zł).

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Źródło danych:

- liczba osób w rodzinach wielodzietnych – GUS, NSP 2011.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projektowana uchwała nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Warto podkreślić, że korzyści wprowadzenia takiego rozwiązania - podobnie jak ma to miejsce w przypadku rozwiązań samorządowych - będą płynąć również z propozycji podmiotów komercyjnych przystępujących do programu na podstawie umów podpisanych z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, albo z wojewodą, który zawarł porozumienie z ministrem właściwym do spraw

	<p>zabezpieczenia społecznego albo z podmiotem, któremu minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego zlecił zawieranie umów. Wydaje się, że rynek komercyjny może zaproponować wielomilionowe zmniejszenie wydatków rodzin wielodzietnych, aczkolwiek obecnie nie jest możliwe oszacowanie skutków ze względu na fakt, że ulgi te będą mogły być wprowadzone po wejściu w życie uchwały oraz podpisaniu stosowanej umowy. Na podstawie wykazu podmiotów biorących udział w programie oraz informacji o poziomie zniżek przez nich oferowanych, a także informacji o skłonności rodzin do korzystania z poszczególnych dóbr i usług, będzie możliwe oszacowanie potencjalnych korzyści dla rodzin.</p>
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

W pierwszym roku gminy będą musiały obsłużyć ok. 610,5 tys. wniosków rodzin (ok. 3,3 mln Kart), w 2015 r. gminy będą musiały obsłużyć łącznie ok. 291,2 tys. wniosków (ok. 387,9 tys. Kart), z tego:

- 16,3 tys. wniosków z roku ubiegłego (87,9 tys. Kart),
- 255,1 tys. wniosków o wydanie duplikatu (255,1 tys. Kart),
- 14,1 tys. wniosków dla nowych członków rodzin wielodzietnych znajdujących się w systemie (14,1 tys. Kart),
- 5,7 tys. wniosków dla nowych rodzin wielodzietnych w związku z urodzeniem się 3 dziecka w rodzinie (30,8 tys. Kart).

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana uchwała może mieć wpływ na rynek pracy, ze względu na możliwy wzrost zatrudnienia. Szacuje się, że koszty osobowe obsługi programu w gminach wyniosą w 2014 r. ok. 5,45 mln zł, co może oznaczać okresowy wzrost zatrudnienia w gminach zależny od liczby wydanych Kart.

Jednocześnie na chwilę obecną nie można powiedzieć jaki wzrost zatrudnienia nastąpi na rynku komercyjnym ze względu na fakt, że podmioty niepubliczne będą przystępować do programu dopiero po wejściu w życie uchwały na podstawie zawartych umów.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☒ demografia ☐ mienie państwowe	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
--	---	--

Omówienie wpływu	Proponowane rozwiązania sprzyjają popularyzacji modelu rodziny wielodzietnej. Informatyzacja wpłynie na wzrost przychodów sektora teleinformatycznego związanych z możliwością zakupu oprogramowania potrzebnego do realizacji zadania.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
<p>Projekt uchwały przewiduje, że ministrowie przystępujący fakultatywnie do programu wprowadzą zniżki w opłatach za wstęp do podległych im instytucji.</p> <p>Uchwała stwarza możliwość przystąpienia do programu także podmiotów innych niż instytucje podległe właściwym ministrom, np. jednostek organizacyjnych funkcjonujących na różnych szczeblach samorządu terytorialnego oraz podmiotów niepublicznych, które w ramach prowadzonej działalności zapewnią rodzinom wielodzietnym szczególne uprawnienia.</p> <p>Przewiduje się, że instytucja podległa właściwemu ministrowi zapewniająca rodzinom wielodzietnym uprawnienia na podstawie programu oraz podmiot, który przystąpił do programu uzyska prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”. Znak ten będzie mógł być wykorzystywany w szczególności w materiałach reklamowych lub informacyjnych.</p> <p>Koordynatorem programu został wyznaczony minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Do jego zadań będzie należało zamieszczanie oraz aktualizowanie na stronie internetowej urzędu go obsługującego wykazu uprawnień przyznanych rodzinom wielodzietnym, w tym zniżek w opłatach za wstęp do instytucji podległych właściwym ministrom oraz zniżek na produkty i usługi świadczone przez inne podmioty. Wykaz stanie się źródłem informacji na temat podmiotów i instytucji zapewniających rodzinom wielodzietnym uprawnienia w ramach programu.</p> <p>Program będzie realizowany przy współudziale gminy jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Karta wydawana będzie bezpłatnie na wniosek osoby uprawnionej przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby. Karta będzie narzędziem zindywidualizowanym.</p> <p><u>Harmonogram prac legislacyjnych:</u></p> <p>22 maja 2014 r. skierowanie pod obrady Komitetu Rady Ministrów</p> <p>27 maja 2014 r. skierowanie pod obrady Rady Ministrów</p>	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Liczba wydanych Kart - 3,4 mln członków rodzin wielodzietnych, z tego 1,3 mln w 2014 r. i 2,1 mln w 2015 r., a następnie po 300 tys. Kart dla nowych rodzin oraz duplikatów. Ewaluacja zostanie przeprowadzona po dwóch latach funkcjonowania rozwiązania. Na podstawie sprawozdawczości przekazywane będą informacje na temat liczby wydanych Kart, liczby dzieci i liczby rodzin oraz wydatków na ten cel.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak	